

Foundations of Halacha 19.1 - Home Alone - The Source of the Prohibition of Yichud

<p>1. <u>Mishna Kiddushin 80b</u></p> <p>Mishna. A man may not be secluded with two women, but one woman may be secluded with two men. Rabbi Shimon says: Even one man may be secluded with two women when his wife is with him, and he may sleep in the same inn as they, because his wife watches him.</p> <p>A man may be secluded with his mother or daughter, and may sleep with them with bodily contact. Once they have grown up, she must sleep in her clothes and he must sleep in his clothes.</p>	<p>קידושין פ:ב</p> <p>מתני'. לא יתייחד אדם עם שתי נשים, אבל אשה אחת מתייחדת עם שני אנשים; רבי שמעון אומר: אף איש אחד מתייחד עם שתי נשים בזמן שאשתו עמו וישן עמהם בפונדקי, מפני שאשתו משמרתו. מתייחד אדם עם אמו ועם בתו; וישן עמהם בקירוב בשר, ואם הגדילו - זו ישנה בכסותה וזה ישן בכסותו.</p>
<p>2. <u>Devarim 13:7</u></p> <p>If your brother, the son of your mother, or your son or your daughter, or the wife of your bosom, or your friend who is like your own soul shall instigate you secretly, saying, "Let us go and worship the gods of others" - that you did not know, you or your forefathers.</p>	<p>דברים יג:ז</p> <p>כִּי יִסִּיתֶךָ אָחִיךָ בֶן אִמְךָ אוֹ בֶן־בְּנִיךָ אוֹ בִתְּךָ אוֹ אִשְׁתְּךָ חֵיקֶךָ אוֹ רֵעֶךָ אֲשֶׁר כִּנְפֹשְׁךָ בְּסִתְּךָ לְאֹמֵר גִּלְגָּה וְנִעְבְּדָה אֱלֹהִים אֲחֵרִים אֲשֶׁר לֹא יָדַעְתָּ אֶתָּה וְאֲבֹתֶיךָ :</p>
<p>3. <u>Gemara Kiddushin 80b</u></p> <p>From where is this [derived]? Rabbi Yochanan said in the name of Rabbi Yishmael: Where is there an allusion in the Torah to the prohibition of Yichud? For it is stated, "If your brother, the son of your mother, shall instigate you" - Now, is it only the son of a mother who instigates, whereas the son of one's father would not instigate? Rather, to tell you that a son may seclude himself with his mother, but it is forbidden to seclude oneself with any <i>ervah</i> mentioned in the Torah.</p> <p>In regards to what is the plain meaning of the verse written? Abayei said: It is [in the form of] "One not need mention...": One not need mention the son of one's father, who hates him and gives him bad advice, but even the son of one's mother, who does not hate him - you might say to listen to him - this teaches us [that this is not the case].</p>	<p>קידושין פ:ב</p> <p>מנא הני מילי? א"ר יוחנן משום ר' ישמעאל: רמז ליחוד מן התורה מנין? שנאמר: +דברים יג+ כי יסיתך אחיך בן אמך, וכי בן אם מסית, בן אב אינו מסית? אלא לומר לך: בן מתייחד עם אמו, ואסור להתייחד עם כל עריות שבתורה. פשטיה דקרא במאי כתיב? אמר אביי: לא מיבעיא קאמר, לא מיבעיא בן אב דסני ליה ועייץ ליה עצות רעות, אלא אפילו בן אם דלא סני ליה - אימא צייתי ליה, קמ"ל.</p>
<p>4. <u>Rambam Hilchot Isurei Bi'ah 22</u></p> <p>The prohibition of seclusion with <i>arayot</i> is from the [Sinaitic] tradition.</p>	<p>רמב"ם איסורי ביאה כב</p> <p>ואיסור ייחוד העריות מפי הקבלה.</p>
<p>5. <u>Gemara Avodah Zara 36b</u></p> <p>Seclusion with a Jewess is prohibited by Biblical law - as Rabbi Yochanan said in the name of Rabbi Shimon ben Yehotzadak, "Where is there an allusion in the Torah to the prohibition of Yichud? For it is stated, "If your brother, the son of your mother, shall instigate you" - Now, is it only the son of a mother who instigates, whereas the son of one's father would not instigate? Rather, to tell you that a son may seclude himself with his mother, but it is forbidden to seclude oneself</p>	<p>עבודה זרה לו:ב</p> <p>ייחוד דבת ישראל דאורייתא היא! דאמר ר' יוחנן משום ר"ש בן יהוצדק: רמז לייחוד מן התורה מנין? שנאמר: +דברים יג+ כי יסיתך אחיך בן אמך, וכי בן אם מסית, בן אב אינו מסית? אלא, בן מתייחד עם אמו, ואין אחר מתייחד עם כל עריות שבתורה! ייחוד</p>

<p>with any ervah mentioned in the Torah.” The Biblical prohibition [pertains to an <i>ervah</i> such as] the wife of another man; David came and decreed even regarding seclusion with an unmarried woman; the disciples from Beit Shammai and Beit Hillel came and decreed even against seclusion with an idolatress.</p>	<p>דאורייתא דאשת איש, ואתא דוד וגזר אפי' אייחוד דפנויה, ואתו תלמידי בית שמאי ובית הלל גזור אפי' אייחוד דעובדת כוכבים.</p>
<p>6. <u>Gemara Kiddushin 81b</u></p> <p>“A man may be secluded with his mother...” Rav Yehuda said in the name of Rav Assi: A man may be secluded with his sister, and he may dwell with his mother or daughter.</p>	<p>קידושין פא:ב</p> <p>מתייחד אדם עם אמו. אמר רב יהודה אמר רב אסי: מתייחד אדם עם אחותו, ודר עם אמו ועם בתו.</p>
<p>7. <u>Rashi</u></p> <p>may be secluded with his sister - at intervals, but he may not constantly dwell with her in seclusion in the same house. and he may dwell with his mother or daughter - for his evil inclination is not strong regarding them...</p>	<p>רש"י מסכת קידושין דף פא עמוד ב</p> <p>מתייחד עם אחותו - לפרקים אבל אינו דר תמיד ביחוד אצלה בבית. ודר עם אמו או עם בתו - דלא תקיף יצריה עלייהו דאהנו ביה אנשי כנסת הגדולה דלא מגרי בקרובתא מכי כחליניהו ונקריניהו לעיניה כו' (סנהדרין דף טד).</p>

בית יוסף אבן העזר סימן כב

וכתב הרמב"ם בפכ"ב מהלכות איסורי ביאה (ה"ב) איסור יחוד העריות מפי הקבלה וטעמא שאף ע"פ שאמרו ייחוד דאורייתא לאו למימרא שהוא כתוב בתורה שהרי אמר רמז לייחוד מן התורה מנין ולשון רמז מוכיח שאינו מפורש אלא רמז בעלמא:

הקדמה לפירוש המשניות להרמב"ם

- א. החלק הראשון, הפירושים המקובלים ממשה שיש להם רמז בכתוב או שאפשר ללמדם באחת המדות, וזה אין בו מחלוקת כלל, אלא כל זמן שיאמר אדם קבלתי כך וכך מסתלק כל וכוח.
- ב. החלק השני, הם הדינים שבהם אמרו שהם הלכה למשה מסיני, ואין עליהם ראייה כמו שאמרנו, וגם זה ממה שאין בו מחלוקת.

שו"ת ציץ אליעזר חלק ו סימן מ - קונ' איסורי יחוד פרק א

(יז) בנוגע להערתנו לעיל באות יי אליבא דהשם אריה לענין פנויות דזמנינו שרובן נדות, ראיתי כעת בספר נחל ברית בה' יולדת סיי ש"ל אות ב' שכותב דצ"ע כשהיא נדה די"ל דהוי בכלל ג"ע. אך בקונטרס דברי שלום להמהרש"ם ז"ל שבסוף הספר שם באות ל"ט מביא לזה דברי החנוך מצוה רצ"ו בסופה דמבואר דכל אשה שהקדושין תופסין בה ל"ה בכלל ג"ע, ומסיים דלפ"ז גם נדה אינו בכלל ג"ע ליהרג, ושגם בתשוי פ"י ח"ב ס"י מ"ד האריך להוכיח כן עי"ש. ולפ"ז יש להוסיף לומר גם בעצם איסור היחוד דפנויה נדה דג"כ לא הוי אלא מדרבנן מכיון דלא הוי דומיא דאמך בסתר שלמדים מזה לאיסור יחוד דעריות, בהיות דקדושין תופסין בה ול"ה בכלל ג"ע (ולהלך בפרקים הבאים עוד נכתוב בע"ה ביתר פרטות בדינא דפנויה נדה אם איסור היחוד עמה הוא מה"ת).